

ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของ
โรงเรียนมาตรฐานสากลในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษา เขต 1

**INNOVATIVE LEADERSHIP OF SCHOOL ADMINISTRATORS AFFECTING
THE EFFECTIVENESS OF WORLD CLASS STANDARD SCHOOLS IN THE
DIGITAL ERA UNDER THE SECONDARY EDUCATIONAL SERVICE AREA
OFFICE 1**

อนุชิต โฉมศรี¹, ผศ. ดร. สุดารัตน์ สารสว่าง², รศ. ดร. พร้อมไพไล บัวสุวรรณ³
Anuchit Chomsri¹, Sudarat Sarnswang², Prompilai Buasuwana³

¹นิสิตศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

²อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ภาควิชาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

³อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม ภาควิชาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ระดับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 2) ระดับประสิทธิผลของโรงเรียนมาตรฐานสากลในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 และ 3) ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนมาตรฐานสากลในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 โดยใช้แบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า กลุ่มตัวอย่าง คือ ครูซึ่งปฏิบัติหน้าที่สอนในโรงเรียนศึกษานารี โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย โรงเรียนมัธยมวัดหนองแขม โรงเรียนสตรีวิทยา โรงเรียนวัดราชโอรส และโรงเรียนปัญญาวรคุณ ปีการศึกษา 2562 จำนวน 232 คน ได้จากการสุ่มอย่างง่าย (simple random sampling) สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน และวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณแบบหลายขั้นตอน

ผลการวิจัยพบว่า 1) ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ “มาก” ได้แก่ ด้านการทำงานเป็นทีมและมีส่วนร่วม ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ด้านวิสัยทัศน์ การเปลี่ยนแปลง ด้านการสร้างบรรยากาศองค์กรนวัตกรรม ด้านการคิดสร้างสรรค์ และด้านการบริหารความเสี่ยง ตามลำดับ 2) ประสิทธิภาพโรงเรียนมาตรฐานสากลในยุคดิจิทัล โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ “มาก” ได้แก่ ด้านความสามารถในการผลิตนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ด้านความสามารถในการพัฒนาทัศนคติทางบวก ด้านความสามารถปรับเปลี่ยนและพัฒนาโรงเรียนให้เข้ากับสิ่งแวดล้อม และด้านความสามารถในการแก้ปัญหาภายในโรงเรียนตามลำดับ 3) ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา (X) และประสิทธิผลโรงเรียนมาตรฐานสากลในยุคดิจิทัล (Y) มีความสัมพันธ์กันเชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนมาตรฐานสากลในยุคดิจิทัล มี 3 ด้าน คือ ด้านการทำงานเป็นทีมและมีส่วนร่วม (X₂) ด้านการสร้างบรรยากาศองค์กรนวัตกรรม (X₆) และด้านการบริหารความเสี่ยง (X₄) มีค่าอำนาจการพยากรณ์ร้อยละ 67.80 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยเขียนเป็นสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐาน ได้ดังนี้

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ

$$\hat{Y}=1.625+0.339X_2+0.180X_6+0.122X_4$$

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$\hat{Z}_Y=0.432z_{X_2}+0.258z_{X_6}+0.178z_{X_4}$$

คำสำคัญ : ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม ประสิทธิภาพโรงเรียน โรงเรียนมาตรฐานสากล ยุคดิจิทัล

Abstract

The purposes of this research were to study 1) Level of innovative leadership of school administrators of world class standard schools under the office of secondary educational Service area 1, 2) The level of effectiveness of world class standard schools in the digital era, and 3) Innovative leadership of school administrators affecting the effectiveness of world class standard schools in the digital era under the secondary educational service area office 1. This research was a quantitative research using a questionnaire as a research tool. The sample consisted of teachers in Suksanari school, Suankularb Wittayalai school, Matthayom Wat Nongkhaem school, Satriwithaya school, Wat Raja-o-ros school and Panyawarakun school totally 232 teachers in 2019 from simple random sampling. The statistics used for data analysis were frequency distribution, percentage, mean, standard deviation, Pearson Product Moment Correlation Coefficient and Stepwise Multiple Regression Analysis.

The results revealed that 1) the innovative leadership of the school administrators. The overall average was at high level as follows: teamwork and participation, information and communication technology, vision to change, creation of an innovative organization atmosphere, creative thinking and risk management. 2) The effectiveness of world class standard school in the digital era. The overall average was at high level as follows: ability to achieve high academic performance, ability to develop a positive attitude, ability to adjust and develop the school to be in accordance with the environment and ability to solve problems within the school. 3) There was a positive relationship with statistical significance at the level of 0.01 found between school administrators' innovative leadership (X) and the effectiveness of world class standard schools in the digital era (Y). The regression equation of innovative leadership of the school administrators affecting world class standard schools effectiveness showed the acceptance in 3 areas which are teamwork and participation (X_2), creation of an innovative organization atmosphere (X_6), and risk management (X_4) with the multiple correlation coefficient equal to 0.823. The prediction power was 67.80 percent with statistical significance at the level of 0.05. There was a standard deviation of 0.32 which is written in the form of raw scores and standard scores as follows:

Unstandardized Score

$$\hat{Y}=1.625+0.339X_2+0.180X_6+0.122X_4$$

Forecasting equations in standard scores

$$\hat{Z}_Y=0.432z_{X_2}+0.258z_{X_6}+0.178z_{X_4}$$

Keywords : Innovation Leadership, Affecting the Effectiveness of School, World Class Standard Schools, Digital Era

ภูมิหลัง

ปัจจุบันโลกมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้เกิดโลกไร้พรมแดน พลเมืองของโลกสามารถติดต่อสื่อสารได้อย่างรวดเร็ว ส่งผลกระทบต่อวิถีชีวิตและวัฒนธรรมความเป็นอยู่ของคนทุกชาติทุกภาษา รวมทั้งประเทศไทยที่ต้องเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงทำให้ปัจจุบันประเทศไทยต้องปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว ซึ่งเรียกยุคนี้ว่า “ยุคดิจิทัล (Digital Era)”

ยุคดิจิทัล เป็นยุคที่เทคโนโลยีมีความเจริญก้าวหน้า ทำให้เกิดความสะดวกรวดเร็วในการสื่อสาร การส่งผ่านข้อมูลข่าวสาร องค์ความรู้ต่าง ๆ ในสังคม ทำให้ทุกคนสามารถเข้าถึงแหล่งข้อมูลได้อย่างรวดเร็วทุกที่และตลอดเวลาเป็นยุคที่อินเทอร์เน็ตเป็นทุกสรรพสิ่ง (internet of things) อันเนื่องจากเทคโนโลยีอินเทอร์เน็ตที่สามารถเชื่อมต่ออุปกรณ์ต่าง ๆ สามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารที่มีอยู่จำนวนมาก (big data) ผ่านการวิเคราะห์ประมวลผลอย่างรวดเร็ว และสะดวกต่อการใช้งาน [1] การเปลี่ยนแปลงและความก้าวหน้าของเทคโนโลยีนี้ส่งผลต่อการพัฒนาด้านเศรษฐกิจ สังคม ตลอดจนการศึกษาของประเทศ

การขับเคลื่อนการศึกษาของประเทศไทยในยุคดิจิทัลนั้นมีการปรับเปลี่ยนและเตรียมพร้อม โดยส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อให้เข้าถึงแหล่งเรียนรู้ โดยระบุไว้ในหมวด 9 ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ตั้งแต่มาตรา 63 ถึง มาตรา 69 [2] เพื่อกำหนดบทบาทหน้าที่ของรัฐเกี่ยวกับการจัดการเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาและให้ความสำคัญกับเทคโนโลยีเพื่อศึกษามาโดยตลอด นอกจากนี้รัฐบาลยังให้ความสำคัญกับสถานศึกษาในฐานะแหล่งผลิตเยาวชนให้เป็นทรัพยากรมนุษย์ที่จะเป็นพลังขับเคลื่อนประเทศไทยให้มีความก้าวหน้าสู่ไทยแลนด์ 4.0 และยกระดับคุณภาพทรัพยากรมนุษย์ให้เป็นคนไทย 4.0 โดยใช้การศึกษา 4.0 ซึ่งต้องพัฒนาให้ผู้เรียนสามารถสร้างผลงานที่เป็นผลผลิต (product) และเป็นผลผลิตที่ดีมีคุณภาพ กล่าวได้ว่าเป็นการศึกษาเชิงสร้างสรรค์และผลิตภาพ (creative and productive education) [1] จะเห็นได้ว่าแนวทางการจัดการศึกษา 4.0 นั้นเป็นการศึกษาที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนาด้านความคิดสร้างสรรค์ เพื่อรังสรรค์ผลงานใหม่ ๆ เป็นจุดเริ่มต้นของการเรียนรู้เพื่อสร้างนวัตกรรม ทั้งนวัตกรรมที่เกิดจากผู้เรียน นวัตกรรมเพื่อการจัดการเรียนรู้ของครู และนวัตกรรมทางการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาสอดคล้องกับนโยบายการขับเคลื่อนเศรษฐกิจด้วยนวัตกรรม [1] ตั้งแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564) สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ได้กำหนดยุทธศาสตร์เกี่ยวกับการจัดการศึกษา โดยมีเป้าหมายให้คนไทยมีทักษะการคิดวิเคราะห์ คิดสร้างสรรค์อย่างเป็นระบบ และได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพสูงตามมาตรฐานสากลสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ. 2561 ซึ่งกำหนดคุณลักษณะขั้นต่ำในการพัฒนาตนให้เป็นผู้ร่วมสร้างสรรค์นวัตกรรมเป็นผู้มีทักษะทางปัญญา ทักษะศตวรรษที่ 21 ความฉลาดดิจิทัล (digital intelligence) ทักษะการคิดสร้างสรรค์ เพื่อร่วมสร้างสรรค์และพัฒนานวัตกรรมทางเทคโนโลยีหรือสังคม [3]

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้ริเริ่มโครงการ “โรงเรียนมาตรฐานสากล” จากการผลักดันโรงเรียนที่มีความพร้อมและมีศักยภาพ มีระบบพัฒนาผู้เรียน สถานศึกษา แหล่งเรียนรู้ สภาพแวดล้อม หลักสูตร และการจัดการเรียนรู้ที่เอื้ออำนวยให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต [4] เพื่อจัดการศึกษาให้ผู้เรียนมีศักยภาพที่สำคัญ ได้แก่ 1) ความรู้พื้นฐานในยุคดิจิทัล 2) ความสามารถคิดประดิษฐ์อย่างมีความสามารถในการปรับตัว 3) ทักษะการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ 4) ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต 5) ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี [5] จากรายงานการวิจัย เรื่อง ผลการดำเนินงานโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล โดยสำนักงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปี พ.ศ. 2560 พบว่า กระบวนการบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพตามเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (OBECQA) อยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะด้านการกำหนดกลยุทธ์ในการบริหาร

ในการขับเคลื่อนการบริหารจัดการโรงเรียนมาตรฐานสากล ปี พ.ศ. 2561-2564 สำนักบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย [6] ในฐานะหน่วยงานที่รับผิดชอบ กำกับดูแลโรงเรียน กำหนดให้มีการพัฒนาสมรรถนะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาให้เป็นผู้ในการเปลี่ยนแปลง ผู้นำเชิงวิชาการ มีวิสัยทัศน์ จะเห็นว่าผู้บริหารสถานศึกษาจึงเป็นกลไกสำคัญและมีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพของการบริหารและประสิทธิผลของสถานศึกษานักวิชาการหลายท่านมีความเห็นตรงกันว่าความสำเร็จหรือความล้มเหลวทางการศึกษานั้น ขึ้นอยู่กับผู้บริหาร [7] Reid, David & Peter [8] กล่าวว่า โรงเรียนจะมีประสิทธิภาพหรือไม่นั้นมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมและวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษา สอดคล้องกับ บรรลุ ชินน้ำพอง [9] กล่าวว่า สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียนมีความสัมพันธ์กันเชิงบวก เฟื่องฟ้า เรืองเดช [10] กล่าวว่า พฤติกรรมผู้นำเชิงวิชาการส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนมาตรฐานสากล ภมรวรรณ แป้นทอง [11] กล่าวว่า สมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์เชิงบวกกับประสิทธิผลการเรียนรู้แบบดิจิทัล และภาวิศ ทองโรจน์ [12] พบว่า ผู้บริหารเป็นปัจจัยสำคัญยิ่งในการปฏิรูปการเรียนรู้โดยเฉพาะการนำเอาเทคโนโลยีขั้นสูงมาช่วยในการบริหารจัดการเรียนรู้ ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาในฐานะผู้น้ององค์กรจึงเป็นหัวจักรสำคัญที่ก่อให้เกิดผลผลิตและประสิทธิผลของโรงเรียนมาตรฐานสากลในยุคดิจิทัล

ผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนมาตรฐานสากลจึงควรปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการบริหารสถานศึกษาให้สอดคล้องกับยุคดิจิทัล ซึ่งผู้บริหารจะต้องสนใจใฝ่รู้ และพัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอเพื่อให้มีคุณลักษณะของผู้นำทำให้ตนเองสามารถปฏิบัติงานได้โดดเด่นกว่าบุคคลอื่น โดยเฉพาะการพัฒนาทักษะการคิดเชิงนวัตกรรมของตนเอง ครู และผู้เรียนในสถานศึกษา สอดคล้องกับ Horth & Buchner [13] กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลควรมีทักษะที่จำเป็น คือ ทักษะการคิดเชิงนวัตกรรม (innovative thinking skills) ซึ่งเป็นสิ่งที่ผู้บริหารสถานศึกษาต้องหมั่นฝึกฝนจนเกิดความเชี่ยวชาญจนกลายเป็นทักษะพื้นฐานในการพัฒนานวัตกรรมของสถานศึกษา ดังนั้นการพัฒนาคุณภาพการศึกษาไปสู่วัตกรรมการเรียนนั้นผู้บริหารต้องพัฒนาตนเองให้มีภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม (innovative leader) เพื่อจูงใจให้บุคลากรในสถานศึกษาร่วมกันพัฒนาแนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 [14] มีหน้าที่บริหารและจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานระดับมัธยมศึกษา ครอบคลุมเขตปกครองในกรุงเทพมหานครทั้งสิ้น 23 เขต 67 โรงเรียน และเข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากลรุ่นที่ 1 และ 2 จำนวน 39 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 58.21 ของจำนวนโรงเรียนในสังกัดทั้งหมด และผ่านการประเมินตามเกณฑ์รางวัลการบริหารจัดการระบบคุณภาพระดับโรงเรียน School Quality Award (ScQA) มีโรงเรียน จำนวน 7 โรงเรียน ผ่านเกณฑ์รางวัลการบริหารจัดการระบบคุณภาพระดับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน Office of Basic Education Commission Quality Award (OBECQA) ในปีงบประมาณ 2562 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ได้จัดตั้งคณะกรรมการติดตาม ตรวจสอบและเป็นพี่เลี้ยงโรงเรียนทั้ง 22 โรงเรียนซึ่งเข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล รุ่นที่ 3 เพื่อให้โรงเรียนในโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล รุ่นที่ 3 ผ่านการประเมินตามเกณฑ์รางวัลการบริหารจัดการระบบคุณภาพระดับโรงเรียน School Quality Award (ScQA) ทุกโรงเรียน

จากการศึกษาวรรณกรรมผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนมาตรฐานสากลในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 เพื่อเป็นแนวทางในการวางแผนพัฒนาการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารและเป็นข้อมูลให้หน่วยงานต้นสังกัดพิจารณาส่งเสริม สนับสนุนเพื่อเพิ่มประสิทธิผลของโรงเรียนในยุคดิจิทัลจากการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารที่มีภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. ศึกษาระดับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนมาตรฐานสากลสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1
2. ศึกษาระดับประสิทธิผลของโรงเรียนมาตรฐานสากลในยุคดิจิทัลสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1
3. ศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนมาตรฐานสากลในยุคดิจิทัลสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัย เรื่อง ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนมาตรฐานสากลในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ประกอบด้วยวิธีดำเนินการวิจัยขั้นตอน 5 ดังนี้ ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาเอกสารเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาและประสิทธิผลของโรงเรียนมาตรฐานสากลในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 เพื่อกำหนดกรอบแนวคิดการวิจัย ขอบเขตด้านเนื้อหา ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง โดยประชากร คือ ครูจำนวน 832 คน ซึ่งปฏิบัติงานสอนในโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 และได้รับรางวัลรางวัลคุณภาพแห่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (OBEC Quality Awards : OBECQA) ปีงบประมาณ 2558-2560 ปีการศึกษา 2562 [15-16] จำนวน 6 โรงเรียน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูซึ่งปฏิบัติหน้าที่สอนในโรงเรียนศึกษานารี โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย โรงเรียนมัธยมวัดหนองแขม โรงเรียนสตรีวิทยา โรงเรียนวัดราชโอรส และโรงเรียนปทุมธานีวิทยา ปีการศึกษา 2562 สุ่มตัวอย่างโดยใช้การสุ่มอย่างง่าย (sample random sampling) กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ตารางสำเร็จของ Krejcie and Morgan [17] จำนวน 265 คน คำนวณจำนวนกลุ่มตัวอย่างตามสัดส่วนประชากร (proportional) ขั้นตอนที่ 2 สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม แบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) ประกอบด้วย 3 ตอน คือ ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา และตอนที่ 3 ประสิทธิภาพของโรงเรียนมาตรฐานสากลในยุคดิจิทัล หลังจากนั้นตรวจสอบความตรงของเครื่องมือ (validity) โดยผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผล วิจัย และบริหารการศึกษา จำนวน 5 ท่าน พบว่ามีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) อยู่ในช่วง 0.60 – 1.00 ผู้วิจัยปรับแบบสอบถามตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญแล้วนำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (try out) เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น พบว่ามีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.97 ขั้นตอนที่ 3 ส่งแบบสอบถามไปยังกลุ่มตัวอย่าง หลังจากนั้นรวบรวมและตรวจสอบความสมบูรณ์ พบว่า มีแบบสอบถามที่สมบูรณ์จำนวน 232 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 87.55 ขั้นตอนที่ 4 วิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป SPSS สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน และวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณแบบหลายขั้นตอน ขั้นตอนที่ 5 นำผลการวิเคราะห์มาสรุป อภิปรายผล และเสนอข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

การวิจัย เรื่อง ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนมาตรฐานสากลในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ผู้วิจัยสรุปผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์การวิจัย ดังนี้

1. ผลการศึกษาระดับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนมาตรฐานสากลสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 พบว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาของ

โรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยการปฏิบัติในระดับ “มาก” ทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ ด้านการทำงานเป็นทีมและมีส่วนร่วม ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ด้านวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลง ด้านการสร้างบรรยากาศองค์กรนวัตกรรม ด้านการคิดสร้างสรรค์ และด้านการบริหารความเสี่ยง ดังแสดงในตาราง 1

ตาราง 1 ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 โดยภาพรวมและจำแนกเป็นรายด้าน

(n = 232)

รายการ	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการปฏิบัติ
1. ด้านการทำงานเป็นทีมและมีส่วนร่วม	3.96	0.72	มาก
2. ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร	3.94	0.81	มาก
3. ด้านวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลง	3.92	0.76	มาก
4. ด้านการสร้างบรรยากาศองค์กรนวัตกรรม	3.87	0.81	มาก
5. ด้านการคิดสร้างสรรค์	3.86	0.80	มาก
6. ด้านการบริหารความเสี่ยง	3.83	0.82	มาก
รวม	3.90	0.73	มาก

2. ผลการศึกษาระดับประสิทธิผลของโรงเรียนมาตรฐานสากลในยุคดิจิทัลสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 พบว่า ประสิทธิภาพของโรงเรียนมาตรฐานสากลในยุคดิจิทัลสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยในระดับ “มาก” ทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ ด้านความสามารถในการผลิตนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ด้านความสามารถในการพัฒนาทัศนคติทางบวก ด้านความสามารถปรับเปลี่ยนและพัฒนาโรงเรียนให้เข้ากับสิ่งแวดล้อม และด้านความสามารถในการแก้ปัญหาภายในโรงเรียน ดังแสดงในตาราง 2

ตาราง 2 ประสิทธิภาพของโรงเรียนมาตรฐานสากลในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 โดยภาพรวมและจำแนกเป็นรายด้าน

(n = 232)

รายการ	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับประสิทธิผล
1. ด้านความสามารถในการผลิตนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง	4.29	0.55	มาก
2. ด้านความสามารถในการพัฒนาทัศนคติทางบวก	4.17	0.62	มาก
3. ด้านความสามารถปรับเปลี่ยนและพัฒนาโรงเรียนให้เข้ากับสิ่งแวดล้อม	4.06	0.65	มาก
4. ด้านความสามารถในการแก้ปัญหาภายในโรงเรียน	4.00	0.69	มาก
รวม	4.13	0.56	มาก

3. ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนมาตรฐานสากลในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 พบว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหาร

สถานศึกษาที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลของโรงเรียนมาตรฐานสากลในยุคดิจิทัล 3 ด้าน จาก 6 ด้าน คือ ด้านการทำงาน เป็นทีมและมีส่วนร่วม ด้านการสร้างบรรยากาศองค์กรนวัตกรรม และด้านการบริหารความเสี่ยง นำเข้าไปในสมการที่มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ เท่ากับ 0.823 แสดงว่าตัวแปรทั้ง 3 ตัว ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลของโรงเรียนมาตรฐานสากลในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 สามารถพยากรณ์ได้ร้อยละ 67.80 ดังแสดงในตาราง 3

ตาราง 3 ผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลของโรงเรียนมาตรฐานสากลในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1

(n = 232)

ตัวแปร	B	S.E.b	β	t	p-value
(constant)	1.625	0.119	-	13.650	0.000
ด้านการทำงานเป็นทีมและมีส่วนร่วม (X_2)	0.339	0.059	0.432	5.705	0.00
ด้านการสร้างบรรยากาศองค์กรนวัตกรรม (X_6)	0.180	0.060	0.258	2.995	0.003
ด้านการบริหารความเสี่ยง (X_4)	0.122	0.052	0.178	2.345	0.020

R = 0.823, R² = 0.678, Adj. R² = 0.673, S.E. est = 0.32, F = 159.664^{*}

*มีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05

และเขียนสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐาน ได้ดังนี้

$$\hat{Y} = 1.625 + 0.339X_2 + 0.180X_6 + 0.122X_4 \quad \text{และ} \quad \hat{z}_Y = 0.432z_{X_2} + 0.258z_{X_6} + 0.178z_{X_4}$$

อภิปรายผล

ผู้วิจัยอภิปรายผลการวิจัยจากข้อค้นพบตามวัตถุประสงค์การวิจัย ดังนี้

1. ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 จากผลการวิจัย พบว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก อาจเนื่องจากการประเมินรางวัลคุณภาพแห่งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชั้นพื้นฐาน (OBECQA) นั้นมีแนวคิดมาจากค่านิยมและแนวคิดหลัก 11 ประการ [5] โดยหนึ่งในค่านิยมและแนวคิดหลักข้างต้นคือ การจัดการเพื่อนวัตกรรม (managing for innovation) กล่าวคือ การให้ความสำคัญกับการใช้นวัตกรรมในการปฏิบัติการ ตลอดจนนำมาใช้ในการสร้างระบบการดำเนินงานของโรงเรียนทำให้ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมในระดับสูง โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านการทำงานเป็นทีมและมีส่วนร่วมมีค่าเฉลี่ยในระดับมากอยู่ในอันดับสูงสุด สอดคล้องกับ ภมรวรรณ แบนทอง [11] ศึกษาวิจัย เรื่อง สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลการเรียนรู้แบบดิจิทัลในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2 พบว่า สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมาก และด้านการทำงานเป็นทีมอยู่ในระดับมากเป็นอันดับสูงสุด อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนมาตรฐานสากลในยุคดิจิทัลนั้นมีความจำเป็นต้องอาศัยการทำงานร่วมกับบุคลากร โดยสนับสนุนให้ครูดึงความสามารถ ศักยภาพของตนเองในการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน สนับสนุนให้ครูเกิดการถ่ายทอดความรู้ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ และสร้างสรรค์ผลงานเพื่อบรรลุเป้าหมายของสถานศึกษาร่วมกัน ตลอดจนการเปิดโอกาสให้บุคลากรทุกระดับที่มีความสามารถมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสถานศึกษา ทำให้ครูรู้สึกมีส่วนร่วมในการสร้างสรรค์ผลงานหรือนวัตกรรมนั้น ๆ สอดคล้องกับ ไอรินทร์ ดอนแหยม [18] กล่าวว่า หากผู้บริหารระดับสูงเปิดโอกาสให้ผู้ใต้บังคับบัญชาเข้ามามีส่วน

ร่วมในการบริหารงาน และมีอิสระในการทำงาน ตลอดจนมีสิทธิที่จะเสนอความคิดเห็นเพื่อร่วมกันแก้ปัญหา ซึ่งลักษณะดังกล่าวนี้ย่อมจูงใจให้ผู้ได้บังคับบัญชาเกิดความพอใจและมีผลปฏิบัติงานที่สูงขึ้น

2. ประสิทธิผลของโรงเรียนมาตรฐานสากลในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 จากผลการวิจัย พบว่า ประสิทธิผลของโรงเรียนมาตรฐานสากลในยุคดิจิทัล ในภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก อาจเป็นเพราะการดำเนินงานตามแนวทางของโรงเรียนมาตรฐานสากลมีแนวทางที่ชัดเจน ทำให้ผู้บริหารสถานศึกษา ครู คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และผู้เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาสู่ความสำเร็จ 5 ประการ คือ 1) ความเป็นเลิศทางวิชาการ 2) สื่อสารสองภาษา 3) ล้ำหน้าทางความคิด 4) ผลงานอย่างสร้างสรรค์ 5) ร่วมกับรับผิดชอบต่อสังคมโลก สอดคล้องกับ อติพร เกิดเรือง [19] เสนอแนวคิดเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้เรียนในยุคดิจิทัล 4 ประการ คือ 1) การเรียนรู้เกี่ยวกับยุคดิจิทัล (digital age literacy) 2) การคิดสร้างสรรค์ (inventive thinking) 3) การสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ (effective communication) และ 4) ผลผลิตที่มีคุณภาพสูง (high productivity) โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ด้านความสามารถในการผลิตนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากเป็นอันดับสูงสุด อาจเป็นเพราะโรงเรียนมีการจัดกิจกรรมโครงการสนับสนุนการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน เช่น กิจกรรมเพื่อยกระดับผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินั้นพื้นฐาน (O-NET) กิจกรรมพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาต่างประเทศ กิจกรรมสนับสนุนให้นักเรียนสร้างสรรค์ผลงาน นวัตกรรม กิจกรรมส่งเสริมเอกลักษณ์ อัตลักษณ์ของโรงเรียน กิจกรรมส่งเสริมคุณลักษณะที่พึงประสงค์ เป็นต้น ทำให้นักเรียนสามารถศึกษาต่อในระดับสูงขึ้นได้ มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ สอดคล้องกับลักษณะของผู้เรียนซึ่งมีศักยภาพเป็นพลโลกตามภาพความสำเร็จของโรงเรียนมาตรฐานสากล สอดคล้องกับ เซาวณี อยุรรอด [20] ศึกษาวิจัย เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร กับประสิทธิผลของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 พบว่า ประสิทธิผลของโรงเรียนมาตรฐานสากล ด้านความสามารถในการผลิตนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงอยู่ในระดับมาก

3. ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนมาตรฐานสากลในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 จากผลการวิจัย พบว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียนมาตรฐานสากลในยุคดิจิทัล ทุกด้านมีความสัมพันธ์ในระดับสูง อาจเป็นเพราะว่าประสิทธิผลของโรงเรียนมาตรฐานสากลในยุคดิจิทัลมุ่งเน้นพัฒนาโรงเรียนให้สามารถจัดการเรียนการสอนเพื่อสร้างพลเมืองดิจิทัลเป็นผู้สามารถสร้างสรรค์นวัตกรรม สอดคล้องกับแนวคิดของ Prensky [1] ว่า บทบาทของผู้เรียนในยุคดิจิทัลในฐานะที่เป็นหุ้นส่วนการเรียนรู้ (partnering) ต้องมีลักษณะดังนี้ 1) เป็นนักวิจัย 2) เป็นผู้ใช้และเชี่ยวชาญทางเทคโนโลยี 3) เป็นนักคิดและนักสื่อความคิด 4) เป็นผู้เปลี่ยนแปลง และ 5) เป็นครูของตนเอง ประกอบกับผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลต้องเป็นผู้นำที่สามารถนำพาสถานศึกษาไปสู่องค์กรนวัตกรรมหรือสถานศึกษาแห่งนวัตกรรม (innovation school) ซึ่งทักษะที่ผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลควรมี คือ ทักษะการคิดเชิงนวัตกรรม ซึ่ง Horth & Buchner [13] กล่าวว่าทักษะการคิดเชิงนวัตกรรมประกอบด้วย 6 ทักษะ คือ 1) การใส่ใจหรือการเอาใจใส่ 2) การเห็นคุณค่าของคุณลักษณะส่วนบุคคล 3) การจินตนาการ 4) การเล่นอย่างจริงจัง 5) การร่วมมือในการสืบค้น และ 6) การปั้นแต่ง จากข้อมูลข้างต้นอาจกล่าวได้ว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนมาตรฐานสากลในยุคดิจิทัลซึ่งเสมือนการพัฒนาขีดสมรรถนะขององค์กรให้เป็นองค์กรขีดความสามารถสูง สอดคล้องกับ เวียงวิวรรธน์ ทำทูล [21] ศึกษาวิจัย เรื่อง ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อองค์กรขีดสมรรถนะสูงของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 พบว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับการเป็นองค์กรขีดสมรรถนะสูงมีความสัมพันธ์กันในระดับ “สูง”

ผลการศึกษาระยะการถดถอยพหุคูณแบบมีขั้นตอน พบว่า ตัวแปรต้นด้านภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม จำนวน 3 ด้าน จากทั้งหมด 6 ด้านส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนมาตรฐานสากลในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ได้แก่ ด้านการทำงานเป็นทีมและมีส่วนร่วม ด้านการสร้างบรรยากาศองค์กรนวัตกรรม และด้านการบริหารความเสี่ยง สำหรับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม ด้านการมีวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลง ด้านการคิดสร้างสรรค์ และด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารไม่มีในสมการพยากรณ์อาจเป็นเพราะการทำงานในระบบราชการที่มีการบังคับบัญชา ต้องปฏิบัติตามกฎ ระเบียบและข้อบังคับ นโยบายและปัจจัยภายนอกที่มีการเปลี่ยนแปลงบ่อยครั้งทำให้ผู้บริหารสถานศึกษาไม่สามารถกำหนดวิสัยทัศน์ที่ชัดเจนจนนำไปสู่การปฏิบัติจนสำเร็จได้ ตลอดจนการสื่อสาร โหม่งน้ำ จูงใจครู บุคลากร เพื่อนำวิสัยทัศน์ไปสู่การปฏิบัติจนประสบความสำเร็จต้องใช้เวลา แต่พบว่าปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงผู้บริหารสถานศึกษาบ่อยครั้งทำให้เกิดความไม่ต่อเนื่อง ความชัดเจนด้านวิสัยทัศน์ของสถานศึกษา การเปลี่ยนแปลงนโยบายของหน่วยงานต้นสังกัด การบริหารในลักษณะการสั่งการทำให้ผู้บริหารสถานศึกษาไม่ได้ปฏิบัติหน้าที่โดยใช้ความคิดสร้างสรรค์ได้อย่างเต็มที่ ส่วนด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร พบว่า โรงเรียนในสังกัดมีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในสถานศึกษา แต่อาจขาดกระบวนการ แนวปฏิบัติในการนำข้อมูลสารสนเทศนั้นไปใช้ในการบริหารที่ชัดเจน เป็นรูปธรรม บางครั้งขาดการให้ข้อมูลผู้เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีดังกล่าวทำให้ไม่สามารถจัดทำข้อมูลได้ครอบคลุมทั้งโรงเรียน ผู้เกี่ยวข้องไม่สามารถนำข้อมูลที่ได้ไปใช้อย่างมีประสิทธิภาพ และบางครั้งเมื่อเทคโนโลยีเสีย ไม่สามารถใช้งานได้ต้องใช้เวลาในการซ่อม หรือพัฒนาส่งผลให้ขาดข้อมูลที่ใช้ในการบริหารจัดการในช่วงดังกล่าว สถานศึกษาจึงต้องนำวิธีการอื่นมาบริหารจัดการแทน ส่งผลถึงความชัดเจนในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษาและพบว่าทั้งสามด้านมีความสัมพันธ์ภายในระหว่างด้านของภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในระดับสูง สอดคล้องกับ เวียงวิวรรณ์ ทำทูล [21] ศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรขีดความสามารถสูงของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 พบว่า ด้านการสร้างบรรยากาศองค์กรนวัตกรรม ของภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาส่งผลต่อการเป็นองค์กรขีดสมรรถนะสูงของโรงเรียนและด้านความคิดสร้างสรรค์ของภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาไม่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรขีดสมรรถนะสูงของโรงเรียน เนื่องจากตัวแปรต้นความคิดสร้างสรรค์มีความสัมพันธ์ภายในตัวแปรภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในระดับสูง และสอดคล้องกับ ภูมิสิทธิ์ สุคนธวงศ์ [22] ศึกษาปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลโรงเรียนมาตรฐานสากล ระดับมัธยมศึกษา พบว่า พฤติกรรมการบริหาร ภาวะผู้นำ การสร้างบรรยากาศองค์กรเป็นปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิผลโรงเรียนมาตรฐานสากล ระดับมัธยมศึกษา และพบว่าการสร้างบรรยากาศองค์กรเป็นองค์ประกอบของปัจจัยพฤติกรรมการบริหารที่มีอิทธิพลทางอ้อมต่อประสิทธิผลโรงเรียนมาตรฐานสากล ระดับมัธยมศึกษามากที่สุด

ข้อเสนอแนะ

ผลการวิจัย เรื่อง ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนมาตรฐานสากลในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ผู้วิจัยมีข้อค้นพบที่ควรนำมาเป็นข้อเสนอแนะ ดังนี้

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ข้อเสนอแนะต่อผู้บริหารสถานศึกษา จากผลการวิจัย ผู้บริหารสถานศึกษาควรพัฒนาตนเองให้เป็นผู้มีภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมสอดคล้องกับบริบทการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลตามองค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมทั้ง 3 ด้านดังกล่าว โดยเริ่มจากการเปิดใจยอมรับแนวคิด วิธีการทำงานใหม่ ๆ พร้อมเรียนรู้ใหม่มุมมองที่หลากหลาย เช่น หากสถานศึกษาของตนมีปัญหาเกี่ยวกับการบริหาร ผู้บริหารสถานศึกษาอาจศึกษาแนวทางแก้ไขปัญหาจากสถานศึกษาอื่น ในขณะเดียวกันอาจพูดคุย แลกเปลี่ยนเพื่อศึกษาแนวทางการแก้ปัญหาของหน่วยงานอื่นทั้งภาครัฐและเอกชน แล้วนำสิ่งที่ได้เรียนรู้มาวิเคราะห์ความเหมือนและความแตกต่างเพื่อให้เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษาตนเอง ทั้งนี้ผู้บริหารสถานศึกษาต้องคิด วิเคราะห์อย่างมีวิสัยทัศน์หรือการคิดเชิงกลยุทธ์ (strategic thinking) เพื่อนำผลการวิเคราะห์ไปกำหนดเป็นแผนงาน และกลยุทธ์ในการพัฒนาสถานศึกษา สื่อสารเพื่อสร้างความเข้าใจกับครู บุคลากรในสถานศึกษาให้มีทิศทางการทำงานร่วมกันผ่านการสื่อสารเชิงสร้างสรรค์ โดยโน้มน้าวให้เห็นถึงผลกระทบเชิงบวกที่จะเกิดขึ้นต่อครู บุคลากร และสถานศึกษา เมื่อครู บุคลากรในสถานศึกษาเกิดความตระหนักถึงประโยชน์ของการเปลี่ยนแปลงแล้ว ผู้บริหารสถานศึกษาต้องสนับสนุนปัจจัยที่ส่งเสริมการเรียนรู้เชิงนวัตกรรม การใช้นวัตกรรม เช่น เทคโนโลยีสารสนเทศ แหล่งเรียนรู้ออนไลน์ สื่อ อุปกรณ์ เพื่อนำไปสู่การใช้และสร้างนวัตกรรมของสถานศึกษา ระหว่างดำเนินการผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีแผน กระบวนการกำกับ ติดตาม บริหารความเสี่ยง ประเมินเพื่อช่วยเหลือ พัฒนาอย่างต่อเนื่องอย่างชัดเจน สร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการทำงาน ส่งเสริมการทำงานเป็นทีมและมีส่วนร่วม สร้างขวัญและกำลังใจ จัดเวทีให้เกิดการนำเสนอ แลกเปลี่ยน แนวคิดตลอดจนนวัตกรรมที่เกิดขึ้นและเผยแพร่นวัตกรรมไปยังหน่วยงานอื่น ๆ

2. ข้อเสนอแนะต่อหน่วยงานต้นสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 สามารถนำผลวิจัยนี้ไปใช้ในการกำหนดนโยบาย วางแผน ปรับเปลี่ยนรูปแบบการฝึกอบรมพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาให้มีภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม โดยเฉพาะการทำงานเป็นทีม การมีส่วนร่วม การสร้างบรรยากาศองค์กรนวัตกรรม และการบริหารความเสี่ยง สำหรับการบริหารความเสี่ยงในยุคดิจิทัลนั้นนอกจากเป็นกระบวนการจัดการเพื่อป้องกัน แก้ไข ความเสี่ยงที่เกิดขึ้นแล้ว ต้องพัฒนาให้ผู้บริหารสถานศึกษากล้าคิด กล้าทำสิ่งใหม่ ๆ บนพื้นฐานของการใช้ข้อมูลสารสนเทศประกอบการตัดสินใจ นอกจากนี้จากผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนมาตรฐานสากลในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ดังนั้นสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถใช้ผลการวิจัยสนับสนุนแนวคิดในพิจารณาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาคัดเลือกผู้บริหารสถานศึกษาเข้าสู่ตำแหน่งผู้อำนวยการหรือรองผู้อำนวยการของโรงเรียนมาตรฐานสากลจะทำให้สามารถพัฒนาต่อยอดประสิทธิผลของโรงเรียนมาตรฐานสากลในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ให้สูงขึ้น

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. เนื่องจากการศึกษาพบว่าภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการมีวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลง ด้านการคิดสร้างสรรค์ และด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารไม่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนมาตรฐานสากลในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 จึงควรมีการศึกษาวิจัยในเชิงลึกถึงสาเหตุที่ทำให้ไม่ส่งผล และแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาทั้ง 3 ด้าน

2. ควรศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนมาตรฐานสากลในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน

3. ควรศึกษาเพื่อพัฒนาตัวแบบและตัวชี้วัดด้านภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนมาตรฐานสากลในยุคดิจิทัลเพื่อเป็นแนวทางการพัฒนาตนเองของผู้บริหารสถานศึกษา และเป็นเกณฑ์ประกอบการพิจารณาคัดเลือกผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อเข้าไปดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียนและรองผู้อำนวยการโรงเรียนในโรงเรียนมาตรฐานสากล

4. ควรศึกษาแนวทางการพัฒนาประสิทธิผลของโรงเรียนมาตรฐานสากลในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ด้านการพัฒนาผู้เรียนให้เป็นผู้เรียนในยุคดิจิทัล ซึ่งมีลักษณะ คือ 1) มีความรู้ด้านภาษา การคิดคำนวณ ทักษะด้านนวัตกรรมและกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ 2) มีความรู้เท่าทันและสามารถประเมินสารสนเทศจากสื่อต่าง ๆ ที่หลากหลาย 3) มีส่วนร่วมในการทำงานและการเรียนรู้ทุกด้าน และ 4) เข้าใจในวัฒนธรรมเชิงพหุและตระหนักในความเป็นไปของสังคมโลก

เอกสารอ้างอิง

- [1] สุกัญญา แซ่มซ้อย. (2561). *การบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล*. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- [2] ราชกิจจานุเบกษา. (2545). เล่มที่ 119 ตอนที่ 123 ก, หน้า 16-21.
- [3] สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2561). *มาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ. 2561*. สืบค้นเมื่อ 15 ตุลาคม 2562, จาก <http://www.sesa17.go.th/site/images/Publish2.pdf>
- [4] กระทรวงศึกษาธิการ. (2553). *แนวทางการดำเนินงานโรงเรียนมาตรฐานสากล*. กรุงเทพฯ: ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- [5] สำนักบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย. (2559). *เกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษานี้พื้นฐาน OBECQA ปี 2559-2560*. กรุงเทพมหานคร: ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- [6] สำนักบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย. (2561). *แนวทางการดำเนินงานโรงเรียนมาตรฐานสากลปรับปรุง พ.ศ.2561*. สืบค้นเมื่อ 14 ตุลาคม 2562, จาก <http://online.pubhtml5.com/ysxd/raom/>
- [7] บรรจง ลาวะลี. (2560, กรกฎาคม-ธันวาคม). บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคไร้พรมแดน. *วารสารมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด*. 6(2): 200-215.
- [8] อูมาพร สันตจิตร์. (2552). *ปัจจัยที่สัมพันธ์กับความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาเอกชน ระดับปฐมวัย ในจังหวัดนครศรีธรรมราช*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). นครศรีธรรมราช: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช.
- [9] บรรลุ ชินน้ำพอง. (2556, มกราคม-มีนาคม). สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น. *วารสารศึกษาศาสตร์ ฉบับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น*. 7(1): 92-103.
- [10] เฟื่องฟ้า เรืองเดช. (2558, กรกฎาคม-ธันวาคม). ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร. *วารสารบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ*. 12(23): 71-83.

- [11] ภมรวรรณ แป้นทอง. (2561). *สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการเรียนรู้แบบดิจิทัลในสถานศึกษาสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2. วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). เพชรบุรี: มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี.*
- [12] จินฉัตร ปะโคทัง. (2561). *ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลสำหรับผู้บริหารมืออาชีพ. พิมพ์ครั้งที่ 1. อุบลราชธานี: ศิริธรรมออฟเซ็ท.*
- [13] Horth, D. & Buchner, D. (2009). *Innovation Leadership; How to use innovation to lead effectively, work collaboratively and drive results.* Retrieved October 13, 2019, from <http://www.ccl.org/leadership/pdf/research/innovationleadership.pdf>
- [14] สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1. (2561). *แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562. สืบค้นเมื่อ 5 เมษายน 2563, จาก <https://backup.sesao1.go.th/www/2561/media/files/actionplan2562.pdf>*
- [15] สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2558). *ประกาศรายชื่อโรงเรียนมาตรฐานสากลที่ได้รับรางวัลคุณภาพแห่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (OBEC Quality Awards : OBECQA) ปีงบประมาณ 2558. 26 ตุลาคม 2558.*
- [16] สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2561). *ประกาศรายชื่อโรงเรียนมาตรฐานสากลที่ได้รับรางวัลคุณภาพแห่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (OBEC Quality Awards : OBECQA) ปีงบประมาณ 2559 - 2560. 9 กรกฎาคม 2561.*
- [17] ธีรวุฒิ เอกะกุล. (2543). *ระเบียบวิธีวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. อุบลราชธานี: สถาบันราชภัฏอุบลราชธานี.*
- [18] จีระประภา อัครบวร. (2552). *คุณค่าคน คุณค่างาน. กรุงเทพฯ: เต้า.*
- [19] อติพร เกิดเรือง. (2560, มกราคม-มิถุนายน). *การส่งเสริมการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 เพื่อรองรับสังคมไทยในยุคดิจิทัล. วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง. 6(1): 173-184.*
- [20] เขาวานี อยุรอด. (2557). *ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารกับประสิทธิผลของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา) ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.*
- [21] เวียงวิวรรณ ทำทูล. (2557). *ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารที่ส่งผลต่อองค์กรขีดสมรรถนะสูงของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.*
- [22] ภูมิสิทธิ์ สุขนรงค์. (2559). *ปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลโรงเรียนมาตรฐานสากล ระดับมัธยมศึกษา. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.*